

© Karolina Matuszak

TABLEAUX VAN HET AANMODDERENDE LEVEN

DOOR ANNA LUYTEN

Een broeierige sfeer. De krater van een opengereten ziel. Wachten op lava. De personages in de kortverhalen van de Amerikaanse schrijver Raymond Carver (1938-1988) zien de problemen op zich afkomen. Hun enige uitwijkmogelijkheid is een vluchtheuvel van valse hoop en woorden die ertoe lijken te doen. Theaterregisseur Piet Arfeuille en cineaste Nathalie Teirlinck verweefden enkele verhalen van Carver met hun theatrale en visuele beeldingskracht tot een nieuwe tekst en een filmische theaterproductie.

Nathalie: Och. Dat grote verlangen van de mens naar verandering en tegelijkertijd de moeilijkheid om van dat verlangen echt werk te maken. De angst om niet alles uit het leven te kunnen putten wat er in zit.

Piet: De verbeelding die je nodig hebt om verandering aan te brengen. Hoe dan? Wat dan? De angst om te verliezen wat je hebt. De mokerslag van het besef: 'Ik heb gemorst met mijn tijd.'

Zijn dat voor jullie de grote thema's in het stuk?

Piet: De personages van Carver worden vaak beschouwd als 'mensen aan de zelfkant'. Ik zet me tegen die vaak gehoorde uitlating. Alsof hun probleem niet het onze is. Het probleem van verandering is iets waar we allemaal en ten allen tijde mee worstelen. Het is een existentieel gegeven. Als ik naar mijn leven of dat van mijn vrienden kijk, zie ik ook hoe moeilijk het is om

vastgeroeste patronen af te bouwen en nieuwe richtingen te kiezen.

Nathalie: Soms hoor je lezers van Carver zeggen: 'Wat een cynisme, wat een levensmoedigheid.'

Piet: Het zegt meer iets over de tonaliteit van Carver. Maar niet over de karakters.

Hoe ontstond *Beginners*?

Piet: We benoemden enkele verhalen die voor ons een grote dramatische kracht hadden. Het verhaal 'Zoveel water, zo dicht bij huis' van een man die tijdens een weekendje vissen met een lijk geconfronteerd wordt en vooral met de reacties van zijn vrouw bij z'n thuiskomst, was het eerste kortverhaal waarvan we zeker wisten dat we er iets mee wilden doen. Zowel Nathalie als ik hebben dialogen geschreven, voortbordurend op personages uit verschillende kortverhalen. We hebben beelden uitgewisseld..

Nathalie: We hebben de existentiële vragen bewust bij verschillende generaties neergelegd. Als kind droom je van Het Leven dat ineens in alle openbaarheid voor je verschijnt. Als een doek dat opengaat. Bij Carver blijkt het doek al lang open te zijn, het schouwtoneel begonnen, en hebben de personages dat nauwelijks bewust meegemaakt. Zo lijkt het althans.

Personages van Carver komen nooit tot een plots helder inzicht, ze blijven in het donker bijten.

Carver werd beschouwd als de Amerikaanse 20ste eeuwse Tsjechov. Wat betekent hij voor jullie in deze tijd?

Nathalie: In een tijd als nu, waarin er duizenden manieren zijn om je eigen leven te leiden, ligt onzekerheid erg op de loer en worstelen we des te meer met vragen over hoe een zo vervuld mogelijk leven te leiden en wat het dan wel betekent om 'een goed mens' te zijn.

Piet: Voor zowel Tsjechov als Carver geldt de term 'actueel' niet. Ze zijn universeel. Hun verhalen en schetsen van de mens overstijgen iedere tijd en ruimte. Zij boren diep in de vraag wat het betekent mens te zijn en hoe te leven.

Nathalie: De grote kracht van Carver is zijn resolute weigering van een verlossing of resolutie. De wonde is opengetrokken, de catharsis en transformatie blijven uit. Dat maakt zijn werk zo realistisch. Net op het moment dat er een inzicht neigt te komen, schrijft Carver een zin als 'and then they reached for a sigaret'. Zo gebeurt het vaak in het echte leven. Wij zijn geen superhelden die als we onze fouten ontdekken van de ene op de andere seconde ook nog iets positief met dat besef kunnen doen.

Piet: De mens is niet in staat om voortdurend klaarwakker te zijn, alles te begrijpen en er consequenties aan te verbinden. We mankeren het overzicht te midden van onze eigen geschiedenis en dat gebrek aan overzicht proberen we vaak te dichten met een roes, een verzonkenheid die de personages van Carver kenmerkt

Nathalie: Ik beschouw de voorstelling ook vormelijk als een roes. We hebben ervoor gekozen om te werken op een associatieve manier. Zowel de beelden, muziek als dialogen, zitten als een complexe puzzel in elkaar. Het is een soort droomstructuur. Geluiden en beelden roepen connotaties op en gaan dan weer over in andere situaties. Flarden van levens en fantasieën en terloopse gedachten.

En toch vertellen jullie geen deprimerend verhaal: 'De tekst heeft een ogenschijnlijke directheid. Maar onder al die verhalen en situaties zit een grote onrust.'

Nathalie: Hoe meer je de oppervlakte zichtbaar maakt, hoe meer je suggereert dat er nog iets veel diepers onder zit. Daar zit voor mij het broeierige. We zitten de hele tijd aan de oppervlakte te krabben en te woelen, en zo krijg je af en toe de ondergrondse lava te zien. En die banaliteit geeft ook de lichtheid...

Piet: De humor ligt in deze voorstelling de hele tijd op de loer.

Nathalie: Er zit een zeer grote portie menselijk onvermogen in dit stuk. En in menselijk onvermogen zit nu eenmaal heel veel humor.

SPEELLIJST >

De ideale setting voor *Beginners* is een grote scène. Om die reden breekt Theater Malpertuis voor deze productie uit haar muren en zoekt de grote zalen in Vlaanderen op. We beschikken in zowel cc De Spil Roeselare, cc De Schakel Waregem, Schouwburg Kortrijk als cc Brouckère Torhout over 20 zitplaatsen. Via onze ticketpagina kan je een zitje op verplaatsing reserveren!

CREDITS

Productie Theater Malpertuis
Gebaseerd op de kortverhalen uit *Where I'm Calling From* door Raymond Carver
Tekstbewerking en regie Piet Arfeuille & Nathalie Teirlinck
Spel Els Olaerts, Katelijne Verbeke, Karlijn Sileghem, Stefan Perceval, Frans Van der Aa, Vincent Van Sande, Tim Taveime, Naomi van der Horst, Marlies Bosmans, Sebe Buermans, Leonard Lambrecht
Vormgeving Amber Vandenhoeck (Peeping Tom)
Lichtontwerp Enrico Bagnoli
Muziek Gary Shepherd (Streamer)
Kostumering Lieve Pynoo
Productieleiding Rik Teunis
Regie-assistentie Alyssa Gonzalez
Begeleiding kinderen Ilse Cox
Coproductie CC De Grote Post Oostende
Met steun van Tax Shelter Belgium

BOEK JE TICKET VIA ONS

tickets.malpertuis.be

MEER INFO

www.malpertuis.be

Do 24 jan 2019	20u00	De Grote Post, Oostende	059 33 90 00
Za 2 feb 2019	20u15	CC Mortsel	03 444 17 17
Di 5 feb 2019	20u00	Stadsschouwburg Sint-Niklaas	03 778 33 66
Wo 6 feb 2019	20u00	KVS, Brussel	02 210 11 00
Do 7 feb 2019	20u00	KVS, Brussel	02 210 11 00
Za 9 feb 2019	20u00	NTGent Schouwburg	09 225 01 01
Zo 10 feb 2019	15u00	NTGent Schouwburg	09 225 01 01
Wo 13 feb 2019	20u15	Stadsschouwburg Kortrijk	056 23 98 55
Do 14 feb 2019	20u30	CC Het Bolwerk, Vilvoorde	056 23 98 55
Vr 15 feb 2019	20u00	CC Nova, Wetteren	09 365 20 20
Za 16 feb 2019	20u15	Stadsschouwburg, Mechelen	015 29 40 00
Wo 20 feb 2019	20u15	De Warande, Turnhout	014 41 94 94
Do 21 feb 2019	20u00	CC De Werf, Aalst	053 72 38 11
Vr 22 feb 2019	20u15	CC De Adelberg, Lommel	011 39 96 99
Zat 23 feb 2019	20u30	CC De Herbakker, Eeklo	09 218 27 27
Wo 27 feb 2019	20u15	CC Maasmechelen	089 76 97 97
Do 28 feb 2019	20u00	CC De Brouckere, Torhout	050 22 11 50
Vr 1 maa 2019	20u15	Het Perron, Ieper	057 23 94 80
Za 2 maa 2019	20u00	GC Den Bussel, Keerbergen	015 50 90 60
Di 5 maa 2019	20u15	C-Mine, Genk	089 65 44 90
Do 7 maa 2019	20u00	De Spil, Roeselare	051 26 57 00
Vr 8 maa 2019	20u00	CC De Schakel, Waregem	056 62 13 40
Do 14 maa 2019	20u00	GC Den Egger, Scherpenheuvel	013 38 03 60
Vr 15 maa 2019	20u00	CC Ter Vesten, Beveren	03 750 10 00
Za 16 maa 2019	20u00	CC Belgica, Dendermonde	052 20 26 26
Ma 18 maa 2019	20u15	CC St-Pieters-Woluwe	02 773 05 92
Wo 22 mei 2019	20u30	Brakke Grond, Amsterdam	+31 20 622 9014
Do 23 mei 2019	20u30	Brakke Grond, Amsterdam	+31 20 622 9014
Za 25 mei 2019	20u00	Toneelhuis, Antwerpen	03 224 88 44